

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Štev. telefona 552. — Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—, za inozemstvo D 90.—. — Plača in teži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 29. avgusta 1922.

STEV. 100.

List stane od 1. marca 1922:

celoletno Din 75.—, t. j. (K 300.—);
polletno Din. 37.50, t. j. (K 150.—);
četrtletno Din. 18.75, t. j. (K 75.—);
mesečno Din. 6.25, t. j. (K 25.—).

Povišanje monopolne takse na petrolej.

Najnovejša razveseljiva novica o sistematičnem pobijanju draginje je: Uprava, državnih monopolov v Beogradu je z odobritvijo finančnega ministra dne 16. avgusta 1922 odredila povišanje monopolne takse na petrolej od 300 dinarjev na 400 dinarjev.

Zvišanje te takse ne velja le za petrolej, ki se nahaja še v rafinerijah in državnih skladiščih, temveč tudi petrolej, ki je v skladiščih trgovcev.

Finančni organi imajo namreč že nalog, naj vse zaloge petroleja pri trgovcih popišejo in trgovcem nalože, da morajo za ves petrolej, ki ga imajo v zalogi, plačati tekom osmih dni izza dneva popisa zaloge diferencno takso po 1 dinar za kilogram. Isto velja tudi za petrolej, ki ga trgovci še dobijo iz skladišč, če še ni plačana nanj diferencna taksa.

Tako se je zopet zvišal davek na predmet, ki ga rabl po večini le siromašnejše ljudstvo. Potem pa pričakujejo, da bo draginja padla!

V poslednjem času doživimo že skoro vsak teden povišanje kake monopolne takse. Ta teden se je povišala taksa na petrolej, drugi teden se utegne povišati taksa na cigaretni papir, nato pridejo na vrsto vžigalice, potem sol in nazadnje sledi — če ne bo najprvo — zvišanje cen tobačnih izdelkov.

Tako gre kolo zviševanja monopolnih taks nepretrgoma naprej le, da se je kolo v poslednjem času začelo vrteti vedno hitreje in hitreje. Kdaj se bo vendar to kolo že enkrat ustavilo?!

Zopetno zvišanje trošarine na bencin.

Nismo se še oddahnili od prvega presečenja, ki nam ga je povzročilo horendno zvišanje trošarine na bencin od 10 na 300 dinarjev za 100 kilogramov dne 15. avgusta 1922, že je ta trošarina vnovič povišana.

S členom 204. finančnega zakona (Službene Novine štev. 179. A) ni namreč trošarina na bencin povišana na določeni znesek, temveč je kratkotalno rečeno da se zniža na višino monopolne takse. Kakor hitro se zviša monopolna taksa, se zviša torej tudi trošarina na bencin.

Dne 15. avgusta t. l. je znašala monopolna taksa na petrolej 300 dinarjev za 100 kg, zato se je zvišala ta dan tudi trošarina na bencin, kakor smo poročali nazadnje v štev. 98 našega lista od 10 dinarjev na 300 dinarjev za 100 kilogramov.

Danes je stvar že drugačna. S 16. avgustom t. l. se je povišala na podstavi sklepa monopolne uprave in finančnega ministra monopolna taksa od 300 na 400 dinarjev za 100 kg, zato se je s tem dnem t. j. 16. avgu-

stom zvišala tudi trošarina na bencin od 300 na 400 dinarjev za 100 kg.

Na bencin, ki ga imajo posamezniki v zalogi se pobira torej dodatna taksa 390 dinarjev in ne le 290 dinarjev za 100 kilogramov.

Trošarina na bencin v znesku po 300 dinarjev za 100 kg je obstajala le en sam dan. — Vsekakor tudi rekord, toda prav posebne vrste!

Važnost petroleja.

Uporaba petroleja in snovi, ki ostanejo pri rafiniranju rudninskih olj, ni bila pred vojno tako razvita, kakor je danes. Deloma bi bil seveda že izvršen oni odločilni korak, ki je dal petrolejski produkciji značaj političnega vprašanja prve vrste: uporaba petroleja mesto premoga v vojni mornarici. Danes se uporablja petrolej kot kurivo že pri vseh ladjah modernega tipa. Še leta 1914. je imelo samo 0.9% svetovne tonaže motorje na petrolej, sredi 1921. se je ta odstotek zvišal na 21. Celokupno število ladij, katere gonijo stroji na petrolej, se je od tedaj še pomnožilo in se še moči z dneva v dan. Po najnovejših cenitvah se je svetovna produkcija petroleja v letu 1921 povečala za 10 odstotkov napram produkciji v letu 1920, a za 131 odstotkov napram produkciji v letu 1913. Zedinjene države so producirale v letu 1921 — 62 odstotkov svetovne produkcije, za njimi sledi Mehika, kjer se je produciralo 25.7 odstotkov svetovne produkcije (v letu 1913 samo 7 odstotkov). Rusija, ki je v letu 1913 z 17.5 odstotkov svetovne produkcije zavzemala drugo mesto, stoji danes s 3.8 odstotki na tretjem mestu; za njo sledijo holandska Indija z 2.4, Perzija z 1.9, Rumunija z 1.1, angleška Indija z 0.9, Galicija z 0.5 odstotki svetovne produkcije. Prihodnja statistika bo gotovo v znatni meri diferirala od ravnokar navedene. Za vse pomorske velesile je zagotovitev z zadostnimi petrolejskimi rezervami postalo nujna potreba. V tem oziru imajo najlažje stališče Zedinjene države (skoro dve tretjini svetovne produkcije). Toda navaja se statistične podatke, na podlagi katerih se skuša dokazati, da se petrolejski vreli v Zedinjenih državah sušijo in da bodo v doglednem času popolnoma usahnil. Seveda imajo take vesti različne tendence, dejstvo pa je, da računajo Zedinjene države s padanjem domače produkcije in da že povprašujejo po inozemskem petroleju. Nasprotno se pa leta 1910 rapidno dviga. Tako je prišla Mehika v konkurenčni boj, ki se je razvil med ameriško in angleško družbo, katera se je pozneje z neko holandsko skupino razvila v Royal-Dutsch-Schell-družbo. Tri države se borijo za mehiške petrolejske vrelce: Zedinjene države, Anglija in Japonska. Interesi Japonske temeljijo na dejstvu, da nima Japonska zadostnih petrolejskih vrelcev in da je odvisna od angleškega petroleja.

Začetkom tekočega leta se je našlo na otoku Sahalinu, na lahko dostopnih mestih precej izdatna petrolejska vrela. Med tem se je Standard-Oil-družba rapidno širila, ter prišla po celem svetu v navzkrižje s pravice ali s obrati dobro se razvijajoče in s strani angleške politike uspešno pospeševane anglo-holand-

ske skupine. Vrela večje kapacitete se je našlo razen v srednji in južni Ameriki, posebno v Palestini, Mezopotamiji in južni Perziji; poslednje tri pokrajine, ki so tvorile že pred vojno v angleški kolonijalni politiki stebre zaželjenega mosta med Egiptom in Indijo, so postale angleške monopolne pokrajine. Za srednjo Azijo se je ustanovila anglo-perzijska petrolejska družba, ki je v ozkih stikih z Royal Dutsch. Petrolejska polja v angleški Indiji in v holandski Indiji so istotako v rokah angleških družb.

V srednji Ameriki je prišlo kratak čas pred britansko državno konferenco v letu 1921 skoro do vojne med tamkajšnjimi republikami, vsi spori so bili povzročeni samo zbog petrolejskih intrig. V Evropi so prišla koncem vojne vsa važnejša petrolejska vrela z izjemo ruskih v roke anglo-holandskih kapitalistov; rumunska industrija, ki je pripadala pred vojno v glavnem nemškemu kapitalu, se je po vojni razdelila med Anglijo in Francijo in petrolejska produkcija v Galiciji je v rokah francoskega kapitala. Ruska petrolejska polja so pretrpela med vojno ogromne škode, toda imajo veliko bodočnost. Razprostirajo se v vzhodnih delih kavkaških pokrajin z glavnim mestom Baku, na teritoriju sovjetske republike Azerbejdan, v sovjetski republiki Georgiji v zapadnih delih Kavkaza in na vzhodu Ukrajine (Doneška oblast.) —

Že pred časom smo slišali, da je angleški vojni minister poročal dolnji zbornici, da je Japonska s tem, da je začela graditi bojno ladijo velikih dimenzij kršila washingtonski sporazum in s tem takorekoč prisilila tudi Anglijo, da je začela graditi orjaško bojno edinico. V tesni zvezi z gradbo velikih ladij je tudi vprašanje o posesti petrolejskih vrel, in sodeč po razpoloženju vojaških krogov velesil, je pričakovati, da se bo napetost glede posesti petroleja samo še bolj poostrila.

M. Savič:

Naša industrija in obrti.

(Nadaljevanje.)

V Bosni in Hercegovini se pridobi okrog 50.000 kg črev na leto in sicer je dalo Sarajevo okrog 20.000 kg, Mostar 10.000, Banjaluka 5.000, Travnik 5.000, Tuzla 5.000, Zavidovič 5.000 kg. Čreva so se prodajala g. Kinazu in Bajermanu v Budimpešti preko Šandora Töröka v Sarajevu. Producenti so g. Moise I. Perera, Isak I. Levi. iz Sarajeva Grahovac iz Mostora, S. Altarac iz Banje Luke, I. Levi Tuzla-Bjelina in Franc Vinter Zavidovič. Ovčja in kozja čreva se prodajajo v svežnju 22 metrov, goveja pa po komadu. Mali del se je uporabljaj doma in sicer slabše kvalitete, boljši del govejih in ovčjih pa se je izvažal. Svinjska čreva se niso izvažala, ker so jih prodajali tamošnji mesarji. Čreva so se prodajala v mirnih časih, goveja po 5—6 vin. na meter, v vojni dobi pa po 32 vin. Sveženj ovčjih in kožjih črev po 22 metrov v mirni dobi po 50 vin., v vojni dobi pa 1.20 do 2 kroni. Iz Bosne in Hercegovine bi se imela

ta obrt razširiti po celi kraljevini, pa bi se dalo misliti na nadaljno predelavo.

Na Hrvaškem in v Slavoniji predelujejo čreva klavnice, kakor Gavrilovičeva klavnica, kakor tudi črevarski obrtniki. Gavrilovičeva klavnica izdelava za izvoz okrog 5.000 komadov govejih črev in 40.000 komadov svinjskih mehurjev in okrog 500.000 m svinjskih črev za izdelavo debrecinskih klobas. Ta klavnica kupuje za okrog 150.000 dinarjev konjskih črev za izdelavo salame. Kot večje črevarske obrtnike je imenovati: v Zagrebu gg. Josip Pavešiča, v Zemunu Štefan Vilga, v Osijeku Karla Poljaka, v S. Brodu gg. Eva Pihler, v Sisku gg. Frančiška Hofman. Klavnica g. U. Rabusa kupuje od g. Pavešiča goveja čreva za pariško klobaso, gospod Jovo Gigović kupuje goveja čreva za svojo klavnico, razen teh kupujejo izdelovalci klobas goveja čreva za klobase. Od govejih črev se porablja tanke za safalado, debele za salamo, slepo črevo za pariško klobaso. Kar preostane od govejih in svinjskih črev se izvažajo, nasprotno pa se uvažajo kozjo in ovčja čreva, katarih imamo malo.

V Dalmaciji se nabirajo čreva od ovc in koz in sicer jih je imel v Splitu g. G. Gapelet okrog 15.000—20.000 komadov sedaj pa okrog 6.000 komadov; V Dubrovniku pa so jih imali samo pred vojno, sedaj pa ne več. Cela ta količina se je razen 2.000 komadov, kar se jih je zadržalo za domačo potrebo, izvažala. Pred vojno se je plačalo za vsakih 100 kg 40 kron, sedaj pa 150—200 kron.

V Vojvodini ima vsako mesto in trg nekoga, ki predeluje čreva, to je, da jih čisti, suši ali pa soli. Med temi se nahajajo: v Vršču Klemet Karolji; v Beli Cerкви, Jovan Fuks v Pančevu, gg. Pera Radić in Franc Felker; v Kikindi g. Štefan Kočiš; V Bečkereku Džorže Batanji; v Bečeju g. Sandor Gera; v Senti Štefan Buroni; v Novem-sadu Jakob Panvažič; v Somboru Milan Pandadžević; v Subotici Peter Kiš; v Topoli Timo Čanti; v Apatinu Josip Klems, itd. Edina trvdka, ki predeluje nadalje čreva je delniška družba industrija črev v Subotici. Ona izdeluje strune, konopce, vrvce, niti za šivanje ran, kožice za kovanje zlatih listov, belo kožo za zavezovanje steklenic, umetna čreva za polnjenje z mesom in črevesne košuljice. Ona ima okrog 40 delavcev, ter ročne stroje, ki so za to delo potrebni, ter sortira čreva in jih pošilja direktno na konsumente.

Goveja čreva se čistijo ter se nato bodisi osolijo ali pa sušijo. V Avstriji in na Češkem se vsa čreva nasolijo, pri nas se pa bolj sušijo in manj solijo. Tanka goveja sušena čreva se sortirajo po debelosti in izvozijo sortirana ter v bale prešana na Češko v Švico in v Španijo. Tanka goveja, solena čreva se izvažajo v Avstrijo, Nemčijo, Švico in Francijo in sicer v slani vodi ter v dobrih sodih, ki ne puščajo. Debeli čreva (srednja) se sortirajo, ter se izločijo luknasta oziroma pretrgana, ozka, srednja, široka in posebno široka, ter se potem pošiljajo v Avstrijo, na Češko, v Nemčijo, Italijo in Francijo.

(Dalje prih.)

Ogljeni papir
THE REX CO., LJUBLJANA.

Prijavljene kuhanja žganja.

1. Kje se vlagajo prijave.

S 1. septembrom t. l. prevzamejo izdajanje bolet za kuhanje žganja proti plačilu trošarine po pavšalaciji, ki so ga doslej vršili večinoma le davčni uradi v vsej Sloveniji, oddelki finančne kontrole.

Po 31. avgustu t. l. sprejemajo davčni uradi prijave za kuhanje žganja le še od tistih žganjarn, ki imajo posebno dovoljenje, da plačujejo trošarino na žganje šele čez dva meseca po prijavitelju kuhanja.

Kdor želi torej po 31. avgustu t. l. prijaviti kuhanje žganja proti plačilu trošarine, mora osebno ali po odposlancu vložiti prijavo pri pristojnem oddelku finančne kontrole.

Za pristojni oddelek se smatra oni oddelek, v čegar okolišu proizvajalec žganja stanuje.

Ako bi kdo hotel prijaviti kuhanje žganja pri oddelku finančne kontrole, v čegar okolišu stanuje, kuhal pa bi v okolišu drugega oddelka, se taka prijava kratkoma ne sprejme, odnosno, če vsebuje neresnične podatke o kraju kuhanja, se smatra za nevloženo.

Kdor želi kuhati žganje, mora toraj natančno vedeti, v okolišu katerega oddelka finančne kontrole leži prostor, kjer bo kuhal žganje.

2. Prijavni rok.

Prijava se mora redoma vložiti vsaj 48 ur, preden se prične kuhati.

Ta rok sme starejšina oddelka finančne kontrole (oddelkovodja), odnosno organ, ki mu je poverjeno sprejemanje prijav, ako je kontroliranje pričetka kuhe mogoče, četudi prične proizvajalec žganja kuhati prej nego poteče 48 ur izza trenutka, ko je prijavil kuhanje, primerno skrajšati.

Skrajšanje predpisanega 48 urnega prijavnega roka je potemtakem odvisno od službenih razmer pri oddelku in leži v prostem prevdaru starejšine oddelka, odnosno organa, ki mu je poverjeno sprejemanje prijav, zato se na skrajšanje roka ni preveč zanašati.

Zaradi skrajšanja prijavnega roka je priporočljivo takozvano »zaporedno kuhanje«, t. j. da na isti žgalni pripravi, na kateri je eno kuhanje končano, takoj ali s presledkom, ki je potreben, nadaljuje s kuhanjem kdo drugi.

Siliti k takemu kuhanju se seveda ne more nihče, pač pa oddelek finančne kontrole v takih primerih lahko odkloni skrajšanje predpisanega 48urnega roka.

Kdor ne zahteva skrajšanja 48 urnega prijavnega roka, sme prijaviti pričetek kuhanja žganja za poljubno uro (po noči ali po dnevi) in

se ne more siliti, da bi prijavljeno uro pričetka izpreminjal.

Za prijavljanje podaljšav kuhanja ni predpisan 48urni rok. Zadošča če se prijavi podaljšava tako pravočasno, da je nova prijavna boleta ob začetku nadaljevanja že v žganjarni. Ako bi se moralo prvotno za čas do 11. ure prijavljeno kuhanje žganja radi preobilice drozge raztegniti do 17. ure, se mora prijaviti podaljšava za čas od 11. do 17. ure tako zgodaj da prinese prijavitnik novo boleta vsaj do 11. ure v žganjarno.

O podaljšavi kuhanja more biti seveda govor le, če se vrši to kuhanje neposredno za prvotno prijavljenim (če torej med obema prijavljenima časoma ni niti najmanjšega presledka) in če se predelujejo v drugem (podaljšanem) času iste snovi, kakor so se predelovale v prvotno prijavljenem času.

Opozarjamo, da se sme podaljšati le kuhanje žganja, prijavljeno proti plačilu trošarine. Podaljšava prijavljenega časa za kuhanje trošarine prostega žganja tudi proti plačilu trošarine ni dovoljena.

Toda tudi podaljšava prijavljenega časa za kuhanje žganja (proti plačilu trošarine) se sme dovoliti samo enkrat in še to le, če se kuha žganje iz istih snovi in če ni dotična žgalna priprava že prej odkazana za kuhanje žganja v istem času komu drugemu.

Važno je vedeti končno, da nobena podaljšava ne sme obsegati 24 ali več ur, temveč le največ 23 ur.

Izvoz bombaževin iz Čehoslovaške.

Čehoslovaška industrija bombaževih izdelkov je v letu 1921. izvozila za 3½ milijarde Kč, napram dve in pol milijardam v letu 1920 in samo padec cen je bil vzrok, da niso bili rezultati izvoza še ugodnejši. V začetku se je na podlagi predhodnih kalkulacij po vrednosti v letu 1920 pričakovalo, da bo znašal izvoz 7¼ milijard. Bombažna industrija na Čehoslovaškem je dvignila svojo kapaciteto na več nego polovico nivoja zadnjih predvojnih let.

Med državami naslednicami zavzame Čehoslovaška v bombaževi industriji brezdvomno prvo mesto, na drugem mestu stoji Poljska in komaj na tretjem Avstrija. Na Madžarskem je bombaževa industrija minimalna; o bombaževi industriji Jugoslavije in Romunije pa ni mogoče govoriti. Na Čehoslovaškem se je ta panoga industrije po vojni prav kmalu opomogla. Med tem ko se je v Avstriji n. pr. v letu 1920 predelalo samo 20 odstotkov materialne količine mirovnega časa in je tudi Nemčija dosegla komaj 25 odstotkov, se je na Čehoslovaškem predelalo že 40 odstotkov mirovnega kvantuma. Samo v An-

gliji se je tedaj doseglo 92 odstotkov. Danes je dosegla Čehoslovaška 58 odstotkov, Avstrija 59, Nemčija samo 54, a Anglija celo samo 61. Z ozirom na svetovno krizo se je tedaj doseglo še precej dober povprečni kvantum. Čehoslovaška bombaževa industrija oddaja dve tretjini svoje produkcije na domača tržišča, eno tretjino pa na inozemsko. Pred vojno smo imeli ravno nasprotno razmerje. V tej spremembi se najlepše zrcalijo posledice carinske ločitve od ostalih avstro-ogrskih pokrajin. — Tretji del čehoslovaške produkcije, ki se je izvažal v inozemstvo, so sestavljali samo v neznatni količini bombaževi odpadki (3300 kvintalov mesečno), katere se je uvažalo v Nemčijo in svrhu predelovanja, manjše partije se je uvažalo tudi v Avstrijo in Poljsko, ter prediva (4400 kvintalov). V nasprotju z avstrijsko industrijo, kjer je preja mnogo boljše zastopana nego tkavstvo, kjer se mora tedaj eksportirati velik del prediva brez nadaljnega predelovanja, in v nasprotju z Nemčijo, kjer nahajamo nasprotno razmerje in kjer se je meseca junija t. l. iz inozemstva uvozilo ogromno maso prediva v iznosu 60.000 kvintalov, da bi se v zadostni meri preskrbelo z materialom vsa domača podjetja za tkanje, dostavlja Čehoslovaška domačim tkavcem lastnega prediva v popolnoma zadostni meri in ga tudi še v manjših partijah še celo izvažala. Avstrija, Madžarska in Rumunija so bile precejšnje odjemalke čehoslovaškega prediva. Sedanja kriza ni imela posebnih posledic za eksport prediva. Izvoz, ki je v letu 1920 znašal komaj 1500 kvintalov na mesec, se je do konca 1921 dvignil na 5200 in je v prvem četrtletju 1922 padel samo za 800 kvintalov. Žal se gre pri izvozu prediva samo za količine, ki za oceno celokupnega položaja industrije ne pridejo v poštev. Za Čehoslovaško je odločilen izvoz tkanin, ki je dosegel 16.300 kvintalov mesečno, in ta je v prvem četrtletju 1921 preživel težko krizo. V koliko je Čehoslovaška do danes to krizo že preživela, se do sedaj ne more pokazati z natančnimi številkami, ker objavlja državni statistični urad mesečne pregledne o zunanji trgovini za tri mesece pozneje kakor druge industrialne države, toda brezdvomno je bil izvoz v mesecu aprilu in maju boljši nego je bil v prvem četrtletju.

Izvoz tkanin in drugih fabrikatov, izvzemši niti se je razvijal v sledeči meri (povprečni mesečni iznos v 1000 kvintalov):

Iz predmetov iz bombaževine:	
1920, skupno	7 (5+2)
1921, 1. četrtletje	21 (20+1)
1921, 2. četrtletje	20 (19+1)
1921, 3. četrtletje	24 (21+3)
1921, 4. četrtletje	19 (17+2)
1922, 1. četrtletje	16 (12+4)

kot je oferirano in fakturirano, to je, vi sprejmete nase vse poškodbe, lekažo, to je eventualna izguba na toži med transportom, in sploh vse, in pripomba na naši fakturi, da se izvrši pošiljatev na račun in nevarnost prejemnika, postane vsled označbe »poslali smo Vam franko« popolnoma brezpredmetna! Ako hočete ostati čisto v okviru naših obveznosti, tedaj oferirajte: 25 zabojev ribjega olja in tako dalje, iz našega skladišča v Antwerpnu, po 34 frankov za 100 kg netto, tovornine prosto dostavljeno kolodvor Lüttich, pošiljatev na Vaše stroške, ali zadnje v francoščini izraženo »expédition à vos risques et périls«. To ne velja seveda v ino- ali tuzemstvo. Zakonskih določil posameznih dežel seveda ni mogoče vseh iz glave vedeti. To se nas pa tudi nič ne tičejo, ako natančno navedemo v ponudbi, k čemu se obvezujemo. Torej nobenih podatkov v oferti ali v prodajnem potrdilu, katere bi odjemalec lahko tolmačil po svoji pameti in v svoje dobro!

Isto velja tudi od podatkov, ki se nanašajo na dobavni rok.

Danes smo na pr. dobili naročilo za 1500 kg smole, in sicer nas kupec naproša, da odpošljemo blago 25. t. m. Blago še plava po morju, toda

Prva številka v oklepaju pomenja povprečni kvantum izvoza v nasledstvene države, druga pa v države prejšnjega carinskega inozemstva.

Kakor je razvidno iz gornje tabele, je dosegel tedaj izvoz v 3. četrtletju najvišjo stopnjo in je potem padel na dve tretjini tega maksima. Izvažalo se je v začetku 1921 95 odstotkov v nasledstvene države in samo 5 odstotkov se je izvažalo v pokrajine, ki niso bile v carinskih mejah bivše monarhije. Danes participirajo nasledstvene države s samo 75, a staro carinsko inozemstvo s 25 odstotki. Trgovina z vzhodnimi deli pomenja, med tem ko v zapadnih delih raste. Toda padcu 9000 kvintalov na vzhodu odgovarja na zapadu v istem času porast za samih 1000. Padanje vzhodnega trga pritiska tedaj neizogibno na celokupen izvoz. Dve tretjini čehoslovaškega podonavskega izvoza gre v Avstrijo. V prvem četrtletju 1921 se je uvažalo v Avstrijo (vse številke pomenijo mesečni povprečni kvantum v 1000 kvintalov) še 13, v poletju potem 11, v zadnjem četrtletju 9, v prvem četrtletju 1922 samo še 8. Neglede na to zavzema Čehoslovaška v Avstriji prvo mesto in participira pri celokupnem avstrijskem uvozu v drugi polovici 1921 z 60 odstotki. Daleč za Čehoslovaško stoji potem Švica z 20 odstotki, potem Nemčija in Italija z 8 in 6 odstotki. Glede Madžarske se je do 3. četrtletja zvišal izvoz na 6, nakar je do začetka 1922 padel na 3. — Tudi tukaj je Čehoslovaška v težki konkurenci proti Avstrijem si priborila prvo mesto. Čehoslovaška je krila približno polovico madžarske potrebe. Za tem je bila za Čehoslovaško najboljša tržišče Rumunija, kjer je dosegel izvoz do konca peteklega leta 1 mesečno in je komaj po novem letu padel na 0,8. Na Poljskem ni seveda spričo velike konkurence Lodža zabeležiti skoro nobenih poslov. Zelo žalosten je padec glede trgovine z Jugoslavijo. Do konca 1921 je dosegla Čehoslovaška 3,3 a v prvem četrtletju 1922 je padla ta številka na 0,3 torej na eno enajstinko. Ta ogromen padec ni samo posledica valutnega padca, ampak v glavnem je to posledica ojačenja italijanske in avstrijske konkurence. Celokupen položaj čehoslovaškega izvoza ni neugoden, v vsakem slučaju mnogo ugodnejši nego pri vseh drugih industrijah. Padec izvoza se je meseca aprila ustavil, neglede na to bo morala Čehoslovaška posvetiti izvozu bombaževih izdelkov vso pažnjo, kajti vse nasledstvene države se mrzlično trudijo, da vzpostavijo svoje nacionalne industrije, ki bi zamogle povzročiti čehoslovaški bombaževi industriji usodepolne udare. —

Oglašajte v 'Trgovskem Listu'!

Podlistek.

Od začetnika do popolnega trgovca.

(25. nadaljevanje.)

Nadaljni način ponudb, v izvozni trgovini le redok, ki se pa včasih vporablja v uvozni trgovini, je oferta »franko tovornina in carina«. Ta vpljuje razun stroškov tovornine, zavarovalnine in razkladalnine tudi carino in stroške ocarinjenja. Večinoma se potem razume cena franko tovornina in carina postaja ali državno ali speditersko ložišče na namembnem kraju blaga. Ako hoče odjemalec, da se mu blago dostavi prosto v njegovo skladišče, pridejo pri kalkulaciji cen še tozadavni vozarinski stroški zraven. To bi bila potem takozvana »franko-domicil« oferta ali »franko domicil« dobava.

Da se ne dogode pri razpisovanju ofert podobne napake, kot zadnjič pri kalkulaciji tovornine, in da se za kaj ne obvezemo, česar sploh ne moremo izvršiti, vas prosim vse skupaj, bodite prav previdni in natančno premislite pri določanju posameznih pogojev, da ne pridemo kdaj v zadrego.

Vzeli bomo takoj eno izmed današnjih povpraševanj in ga skupno predelali. Tu vidim vprašanje iz Lütticha v Belgiji po 25 zabojih japonskega ribjega olja in sicer hoče dotični odjemalec vedeti za ceno franko-dostavitve. Olje imamo v zalogi v antwerpenskem skladišču in ga lahko po mojem računu dobavimo v Lüttich po 34 frankov. Kako bi torej, Kurt, ponudili blago temu možu?«

»Malo zavozlana oferta se mi to zdi, gospod Krej. Ponudil bi odjemalcu enostavno: 25 zabojev japonskega ribjega olja po vzorcu štev. toliko in toliko, po 34 frankov za 100 kg netto, vključno omot, prosto Lüttich, trideset —«

»Napačno, Kurt! Pri taki ponudbi bi po belgijskih zakonih lahko dobro padli v zagato. Carina ne pride v poštev, ker je te vrste blago, kot sem že omenil, carine prosto in tako prevzamemo mi dolžnost, dobaviti odjemalcu blago tovornine prosto, železniška postaja Lüttich. Pri ponudbi blaga je ena izmed glavnih stvari, da obveznosti, katere sprejememo, natančno določimo v ponudbi, da jih ne more pozneje nihče dvoumno razlagati. Ako ponudite blago enostavno »franko«, tedaj ste dolžni, ga dostaviti na namembni kraj natančno tako

dospe čez par dni, tako, da bi imeli za odpošiljatev še celih 10 dni časa.

Vseeno bi ne bilo pametno, potrditi kupecu, da odpošljemo blago dne 25. t. m., kajti lahko bi nastopili dogodki, ki bi nam onemogočili pravočasno dobavo. Mogoče bi nam bilo možno, priti šele 27. ali 28. t. m. do nakladanja in to bi lahko privedlo do spora s kupcem, ako bi mu bili obljubili odpošiljatev natančno predpisanega dne. Pišemo torej našemu prijatelju v Köln, da odpošljemo blago, če bo le mogoče, dne 25. t. m.

Enako ravnamo tudi pri pošiljati kave v Abö, za katero nam je predpisano nakladanje s prvim parnikom, in kjer se zahteva, da navedemo dan odhoda parnika.«

»Toda, saj vemo dan odhoda popolnoma natančno, kajti tvrdka F. Mathies & Comp. nas obvešča, da bo odpravljen prihodnji parnik v Abö dne 12. prih. meseca.«

»Že mogoče Kurt, toda kljub temu ne bomo dajali našemu odjemalcu nobenih določenih podatkov glede tega, ampak mu pišemo, da spravimo blago na parnik, katerega odhod je določen na 12. prih. mes., kajti težko, da bi nam Mathies & Co. dali jamstvo, da dotični parnik na določeni dan v resnici odide. —

Anglija in kolonije.

Češki vseučilišni profesor A. Musil je priobčil članek o razmerju Anglije k Indiji, ki je v političnem, kakor tudi v gospodarskem pogledu zelo zanimiv. Med drugim ugotavlja profesor A. Musil dejstvo, da je Anglija, pri vseh svojih kolonijalnih podjetjih žela samo nehvaležnost, in da jo polagoma odtiskajo z vseh njenih posestev. Nehvaležnost je doživela v Severni Ameriki, nehvaležnost v Avstraliji, Kanadi, južni Afriki in sedaj v Egiptu in v Indiji. Kaj bi bile ostale te države, da se ni Anglija zavzela zanje?

Ne poznam nobene druge države, trdi profesor Musil, ki bi znala tako previdno, smoteno in uspešno delovati v inozemstvu, kakor zna Anglija. Kdor je obiskal kako angleško kolonijo, je občutil povsod, tudi v najbolj oddaljeni vasi, blagodejni angleški upliv, ne da bi mu prišel pred oko medtem Anglež. Anglija je pač vedno pazila na to, da je pošiljala v svoje kolonije svoje najboljše ljudi. V kolonijalno službo so se sprejemali le najboljši absolventi različnih angleških šol v dobi 20 do 25 let. Plačevali so jih sijajno, zato pa so morali zastavljati vse svoje duševne in telesne moči, da so zadoščali stavljeni jim nalogi. Naletel sem na angleške, še ne 30 let stare moške, ki jim je bila v razsežnih okrajih poverjena vojaška in civilna uprava, ki so morali razsojati v najbolj zapletenih pravnih slučajih, ne da bi imeli pri tem kakega drugega pomočnika. Vršili so svoje dolžnosti s tako mirnostjo, kakor da bi bilo to samo ob sebi umljivo. Strogo so razlikovali med mojim in tvojim in niti misliti si niso mogli, da bi se okoriščali na račun države ali dežele, ali da bi prejeli darove od prebivalstva. Tako trajno uveljavljanje utrja moč za odločitve, jekleni značaj in ustvarja popolne moške. Takim moškim se ima zahvaliti Anglija za svoj vpliv v inozemstvu in za svoje vzorno upravo doma. Ti moške so pomogli k obrazovanju današnjega značajnega angleškega naroda, ki ga moramo mi občudovati in posnemati.

Po zaslugi požrtvovalnega Indian Civil Servica je prišla Indija pod angleško gospodstvo in do procvita, kakršnega ni dosegla v vsej zgodovini. Že 120 let uživa Indija dobrote miru, dočim je prej trpela vsled neprestanih vojn. V tem času je število prebivalstva poraslo od 100 na 300 milijonov, ne da bi bili pri tem vračunjeni številni milijoni izseljencev.

Angleški uradniki so vzdramili speče materialne in duševne moči in Indija napreduje dalje nezadržno. Indijska pristanišča Kalkuta, Bombay itd. spadajo k najboljše opremljenim na vsem svetu in obiskujejo jih letno tisoči in tisoči ladij, ki posredujejo ogromni izvoz in uvoz. Če pazljivo pogledamo zemljevid Indije, moramo

Ker že, Kurt, vpisujete došla naročila v naročilno knjigo in ste z razpisovanjem ponudb uvedeni v vse podrobnosti, bo pač najboljša, da prevzamete še potrdila naročil. — Vsa naročila, bodisi, da pridejo direktno od odjemalca, ali da so poslana po agentu, zahtevajo od naše strani pismeno potrdilo na naročnika. Ako pride naročilo po agentu, odpošljemo tudi potrdilo nanj in ta ga odpošlje naprej naročniku.

Enako kot pri ponudbi, morajo biti tudi v naročilnem potrdilu natančno navedene naše in kupčeve obveznosti. — Pri večjih naročilih, ki se ne izvršijo takoj, ali pri naročilih, ki bodo rešena polagoma v gotovih rokih, ki torej predstavljajo dobavne pogodbe, je priporočljivo, da se ima tudi pismeno portdilo kupca samega in da se ne zadovolji z enostavnim potrdilom agenta.

Za take kupčije uporabljamo naše predtiskane pogodbene vzorce in sicer napišemo pri vsakem dobavnem naročilu dve enako se glaseči pogodbi, ki vsebujejo vse posameznosti. Te pošljemo nato našemu agentu, ki nam vrne en vzorec, opremljen s podpisom kupca.

(Dalje prih.)

mislni, da smo v kaki napredni državi Evrope, ne pa v državi dremajoče Azije. Povsod naletimo na znake železnic, cest in umetnih kanalov za namakanje in osuševanje.

Potnik se čuti v velikem indijskem svetu skoro bolj nego v današnji Evropi. Od Ceylona do Himalaje dobivate povsod isti kovani denar, iste veljave; iz vsakega večjega kraja morete brzojaviti, v vsako gnezdo morete nasloviti pismo.

Bolnišnice, dobrodela naprave se nahajajo v okolici vseh večjih mest; in šole, posebno tudi srednje in visoke šole, so v Indiji veliko bolj opremljene nego pri nas. Materialno se ni skupnemu prebivalstvu Indije nikoli godilo tako dobro, kakor sedaj, in vendar je nezadovoljno s svojim današnjim položajem.

Zakaj, ni pač težko uganiti!

IZVOZ IN UVOZ.

Izvoz lesa preko Reke. Leta 1921 se je izvozilo na Reko skupno 67.026 metrskih stotov lesa in to 26.480 metstov drv za kurjavo, drugo za stavben les.

Izvoz sadja in zelenjave iz Poljske. Iz Varšave ponujajo praški trgovski in obrtni zbornici cele vagone in vlake in sicer: čebulo, paradižnike sveže in v konzervah, sveža in suha jabolka, suh peteršilj, suho redkev, olupljena in zrezana jabolka, suhe hruške, svež in posušen krompir ter sadno marmelado. Izvoz navedenih sadežev je iz Poljske sicer prepovedan, ali strokovne organizacije (sindikati) lahko izposlujejo dovoljenje za izvoz.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Trg z usnjem in surovimi kožami. Cene usnja so se v zadnjih 14 dneh močno dvignile, ker tovarnarji danes valutarično računajo in se določajo cene usnja po kurzu jugoslovanskih kron v Curihu. Današnje informativne cene so sledeče: vache-podplati K 270 do 280 kilogram, — podplati trikrat vsajani (Hlzoc) K 280 do 300 kilogram, okrajevne (aferni) K 150 do 160 kilogram, notranjki K 220 kg, vratovi K 180 do 185 kg, gladke kipse K 380 do 400, kilogram črne gladke teletine K 500 do 520 kilogram, rjavke usnje za 20 do 30 K dražje pri kilogramu. Te cene veljajo pri odjemu v večjih množinah.

Nemška zunanja trgovina. Nemčija je izvozila v prvi polovici tega leta blizu za 130 milijard mark, uvozila pa blaga za 142 milijard mark.

Industrija.

Nemški jekleni trust je zopet povišal cene železa in jekla po kakovosti na 17, 24 in 34 tisoč mark.

Obrt.

Vinska razstava v Mariboru. Na pokrajinski obrtni razstavi v Mariboru, ki bo od 8. do 17. septembra 1922., bo zraven drugih nešteti za narodno gospodarstvo koristnih predmetov zanimala prizadete kroge iz tu- in inozemstva gotovo tudi vinska razstava. Zastopana bodo vina iz sledečih vinskih okolišev: Ljutomerski, Radgonski, Mariborski, Ptujski, Haloški, Pohorski, Celjski, Slovenjgoriški in Bizeljski vinski okoliš. Prijavili so se in bodo razstavili svoja vina pod okrilje vinarskega in sadjarskega odseka kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru vinogradniki v velikem številu; razstavljenih bo nad 160 vinskih vrst. Ta vina bodo razstavljena v posebni dvorani ki obsega kakih 30 kvadratnih metrov. Vsak obiskovalec obrtne razstave bo imel priliko prepričati se o kakovosti proizvoda naše vinske trte iz vseh krajev mariborske pokrajine. Za vinske trgovce, hotelirje, gostilničarje, kavarnarje, celo tudi za vinogradnike same bo to pravi zaklad v smislu spoznavanja, kaj premore vinogradništvo naši ožji domovini. Pa tudi konzumentu bo dana prilika za spoznavanje, kako vino sme s polnim pravom zahtevati v javnih lokalih, ko prestopi prag svojega doma in je primoran iskati si okrepčila, bodisi na sprehođu, na potu za zaslužkom itd. Poleg vinske razstave bo točilnica zbranih vin lastnega pridelka iz mariborske pokrajine. — Vinarski in sadjarski odsek preskrbi vina za to točilnico. Točenje teh vin pa

prevzame odlični vinogradnik in gostilničar iz Maribora. V točilnici, ki obstoji iz krasnega paviljona, postavljenega nalašč v ta namen in obdanega od senčnatih dreves in leptičnega grmovja, si bo mgoel vsak zemljan ne-le po dnevi, nego tudi zvečer ob zvokih razstavne godbe privezati svojo grešno dušo k utrujenemu telesu. Ni namen razstave in točenje vina na Pokrajinski obrtni razstavi vzgajati ali morda pospeševati pijančevanje; cilj, ki se ga hoče doseči je ta, dobaviteljem vina pokazati pot k producentu, konzumentom pa omogočiti spoznanje pravega daru božjega, ki glasom izjave sloviti zdravnikov pri zmernem rednem uživanju zelo vpliva na ves človeški organizem, osobito pa po »leccitinu« na ugoden potek razvoja in delovanja možganov. — Vinska razstava v Mariboru bo zlasti za trgovino in konzum vina v nevinorodnih krajih velikega pomena, zbog česar vabimo zanimance posebno iz nevinorodnih krajev Jugoslavije in inozemstva na obisk obrtne razstave v Mariboru, osobito pa zanimance iz naše bratske ljubljanske pokrajine, ker ti letos na II. ljubljanskem velesejmu ne bodo imeli prilike stopiti v direktni stik z našimi vinskimi zavodi.

Carina.

Carinarnica »podpira« II. ljubljanski velesemenj. Sporoča se nam, da ljubljanski carinski oddelek prezira II. ljubljanski velesemenj. Blago, ki je dospelo pred meseci v Ljubljano, se vsled preoblegela dela ne ocarini. Tudi se ne ugodni prošnjam trgovcev, ki imajo na carinarni razstavljeno blago. Izvedeli smo, da leži v Ljubljani sedem plombaranih vagonov s poštnimi paketi, ki čakajo vskladiščenja. Tako zadržavanje blaga na carinarni je škandalozno in gotovo ni v korist že itak vedno se slabšajoči valuti. Ni-li ljubljanski velesemenj prebivalstvu, občini in državi sami v korist? Uprava ljubljanskega semnja je morala vsem razstavljalcem zahtevane prostore zmanjšati da je bila kos velikanskemu navalu domačih in tujih tvrdk. To je vendar razveseljiv pojav v narodnem gospodarstvu! Vodstvo carinarne pa je tako brezbržno, da nadaljuje še vedno po polzevo zadrževanje blaga. Če sta organizacija in sistem za naše razmere nepravilna, naj se reorganizirata. Pa menda nima mo zmožnih strokovnjakov za to! Ali pa manjka samo dobre volje za to. — Ali se res moramo pustiti smešiti od cele Evrope zaradi naših počasnih balkanskih razmer? Kdo je tisti, ki ovira napredek? Narodni pregovor pravi da riba pri glavi smrdi! ... Menda bo res tako! Apeliramo na trgovsko in obrtniško zbornico, da napravi v tem pogledu že enkrat red.

Carinski aggio v Avstriji. Avstrija je določila carinski aggio na zlato od 28. avgusta do 2. septembra za 17.000 Ka.

Promet.

Prometne izpremembe. Sprejemanje brzovozne in sporovozne robe v vozovnih nakladah za postajo Wien Westbhf. je do nadaljnjega ukinjeno. Dovoljeno je sprejemati in odpošljati: živila izvzemši konzerve, žganje, vino, šampanjec in mošt, nadalje je dovoljena krma, potrebščine za razsvetljavo, ambalaže, strojno olje za mažo, kmetijske potrebščine, časopisni papir, les za rudokope, režijske pošiljke, selitev in tobak. Medpotne in že sprejete pošiljke naj iztečejo. Izjemna transportna dovoljenja izdaja ravnateljstvo Wien West.

Razno.

Stranke, ki prosijo pri odborih za promet z devizami in valutami pri Narodni banki ali njenih podružnicah odobrenja za nakup deviz in valut morajo od 1. septembra 1922 naprej brez izjeme priložiti prošnjam potrdilo pristojnih davčnih uradov o plačilu davkov za leto 1920, 1921 in 1922. Odbori za promet z devizami in valutami ne bodo od 1. septembra 1922 vpoštevali nobene prošnje, če ji ni priloženo gori navedeno potrdilo davčnih uradov in če stranke niso plačale predpisanih davkov. Davčni uradi bodo izdajali potrdila po predpisih navedbe generalnega inšpektorata ministrstva financ J broj 12.219 z dne 1. avgusta 1922.

Radi odmere hišne najmarine za dobo 1923/1924 je podati do konca av-

gusta 1922 pri davčni administraciji v Ljubljani običajne napovedi najeminskega donosa s hišnimi popisi vred. Hišni lastniki v Ljubljani se nato dolžnost opozore, da se izognejo neljubim zakonitim posledicam.

Uprava Praških vzornih velesejmov nam javlja, da si zamorejo obiskovalci jesenskega sejma nabaviti pri češko-slovaških konzulatnih uradih kraljevine SHS vizum za potne liste s 75% nim popustom in si pri tej priliki kupiti za 25 Din. potrebni znak z legitimacijo, katera upravičuje k znižani železnični vožnji. Ravno tako dajejo dotični konzulatni uradi in poleg teh tudi veletržni zastopniki brezplačno vsa potrebna pojasnila za vožnjo v Prago in obisk vzornega velesejma.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 5 knjigovodij, 2 poslovdaja, 1 skladiščnik, 9 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 6 kontoristinij, 4 blagajničarke, 7 prodajalk, 3 učenci in 1 učenka. Službo iščejo: 2 knjigovodja, 1 korespondent, 4 kontoristi, 3 poslovdaje, 2 potnika, 8 skladiščnikov, 32 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki železninske stroke, 8 pomočnikov manufakturne stroke, 6 pomočnikov špecerijske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 32 kontoristinij, 12 blagajničark, 21 prodajalk, 8 učencev in 5 učenk. — Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini. Gg. trgovce prosimo, da se pri nastavljanju trgovskega in drugega osobja vedno prislužujejo naše posredovalnice, ki bo skušala željam kar najnatančneje ustreči.

Tržno poročila.

Cene svinj na Dunaju. Na zadnjem sejmu na Dunaju v pretečenem tednu so plačevali prvovrstne pitane svinje 23—24 tisoč n. a. kron; najboljša vrsta 25.000 kron, srednje vrste 19.900 do 21.000 kron, stare svinje 18—20 tisoč vse za 1 kg žive teže.

Lesni trg v Italiji. Cena lesnim izdelkom je padla v Italiji za 10—12 odstotkov. Spalna soba, ki se je prodajala lani še po 5500—7000 lir, stane danes samo 4700—6000 lir.

Cene senu in slami v Mariboru. Na mariborskem trgu stane 100 kg sena 195—225 Din., 100 kg slame 137 do 167.50 dinarjev.

Borza.

Ljubljanska borza. Dne 24. t. m. so se ob 3. uri v začasnih prostorih ljubljanske borze sestali zastopniki kolonijalne stroke k posvetovanju. Soglasno so pozdravljali skorajšnjo otvoritev borze in utemeljevali njeno potrebo, bodisi glede poslovanja v valutah in devizah, efektih in blagu. Kolonijalna stroka je od nekdanj navezana na prekomorske dobave. Veliki inozemski trgovci našim posameznikom v skoraj neznan deželi ne morejo veliko nuditi, a vse drugače ugodno se bo stvar razvila, ko bodo imeli priliko oferirati na borzi. Za naše narodno gospodarstvo bo to vsekako važna pridobitev. Razpravljalo se je potem o usancah borznem razsodišču in času otvoritve borze. Povdarjalo se je tudi splošno potrebo ustanovitve tranzitnega skladišča, ker danes naše narodno gospodarstvo zbog nepostojanja takega skladišča gubi velikanske vsote na korist Trsta. Istotako se je sklenilo naj tudi borza nastopi pri merodajnih oblastih da se pri pogajanjih in sklepanjih konvencij s Čehoslovaško varuje naše koristi zlasti v pogledu izvoza naših vin, žganja in živil. Ob 5. uri pa so se sestali trgovci z živino in živinskimi eksporterji. Razpravljalo se je o usancah in se je sklenilo še poseben sestanek za sestavo istih. Ta sestanek naj bi se vršil čimprej. Ustanovitev borze pozdravljajo vsi in posebno povdarjajo pomen borznega razsodišča.

Najcenejša narodna Jed

so testenine „Pekatete“ izdelane iz samega zdroba, jeklene, vsebujejo najplemenitejše dele zrnja. Zato so najbolj redilne ter izvrstnega okusa. Izdelane so iz samega zdroba, zato se tudi najbolj nakuhajo, tako da dosežejo 3 kratno količino nakuhani.

Ako si hočete nabaviti ob priliki II. Ljubljanskega velesejma prvovrstna švicarska svilena sita znamke „Albert Wyder“, nadalje volnena sita, žično tkanino in ostale mlinske potrebščine, tedaj obiščite naš prostor št. 349 v paviljonu „H“.

Čadež & Brcar, Ljubljana,
specialna trgovina z mlinskimi potrebščinami.

Veletgovina
A. Šarabon
v Ljubljani

priporoča
špecerijsko blago
raznovrstno žganje
moko
in deželne pridelke
raznovrstno rudninsko
vodo,
Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave
z električnim obratom.
Ceniki na razpolago.

Mavec - gips

portland- in roman-cement, apno,
opeko, umetni škrič, strešno in
izolacijsko lepenko, watprof, kar-
bolinej, drvoement, razne žeblice
nudi po najnižji ceni

Kosta Novakovič in dr.

veletgovina s stavbenim
materijalom

Ljubljana,

Miklošičeva cesta šte. 13.

Prevzame se tudi izpeljava xylo-
litnih tlakov.



En gros trgovina
F. ČUDEN, LJUBLJANA

Marijin trg št. 3

razstavi na Ljubljanskem velesejmu 2.—11.
sept. 1922. Paviljon E št. 6a

Švicarske žepne ure:

Omega, Doxa, Eterna, Cyma, Tavannes Watch,
Prevoté, Emigma, Volo itd.

Amerik. double bižuterija.

Trgovci, industrijalci, ali ni žalostno
da še danes ne stoji

„TRGOVSKI DOM“!

Prispevke sprejema:

„Trgovski dom, Ljubljana“
Gradišče 17.

Železninar

z večletno prakso pri prvovrstnih tvrdkah
se sprejme stano za prvo mesto pod zelo
ugodnimi pogoji. Hrana in stanovanje je na
razpolago. Ponudbe na upravo »Trg. lista«.

Spretno

prodajalko

sprejme tvrdka A. Šarabon,
špecerijska trgovina v Ljubljani.

Na veliko in malo

Priporočamo p. n. trgovcem in
obrnikom najcenejši nakup po-
trebščin za krojače, čevljarje,
šivilje, sedlarje, razne sukance,
vse spadajoče orodje, žlice (ka-
vine in čajne), toaletne potreb-
ščine brivsko milo, palice in
kravate, srajce, gumbe. Naj-
boljše **šivalne stroje** za rod-
binsko rabo in obrt v vseh opre-
mah: „GRITZNER“, igle, olje,
posamezne dele za vse sisteme
šivalnih strojev in koles.

Josip Petelinč,

Ljubljana

sv. Petra nasip šte. 7.

Mednarodni transporti
Antonio Biancheri & Comp., Postojna

Centrala: Ponteba.

Podružnica: Postojna (Poštni predal 17). Villach (Poštni predal 51)

Agentura: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

Oprema vsake vrste blaga.

Specijalna odprema živil, žive in zaklane živine v kateri koli kraj.

Vsa naročila za Jugoslavijo sprejema medn.
trg. sped. in sklad. d. d. »Orient«, podružnica
Ljubljana, Sodna ulica šte. 3.

Pozor!

Pozor!

Priporočava se za nakup vsakovrstne železnine, ka-
kor pohištvenega in stavbnega okovja, nosilk, želez-
niških šin, vsako količino portland cementa itd., nudeno
Vam po najnižjih cenah.

ZALTA & ŽILIC

trgovina železnine na debelo in drobno, Ljubljana, Dunajska c. 11.

Na drobno!

Na debelo!

Vse vrste usuja: boks, ševro, črni
in barvani. prodaja trgovina usuja

J. MARCHIOTTI, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 30.

Orodje, tehn. potrebščine

ODON KOUTNY, Kolodvorska ulica 37

razstavlja na velesejmu

v paviljonu H št. 345.

**Kdo dobavi
solno kislino**

tehnično čisto, 22° Bë v celih
vagonih, balonih ali lonskih ve-
zovih.

Ponudbe pod šifro »Solna kis-
lina« na upravo »Trg. lista«.

Najboljši škrič jugoslovanskega proizvoda „SALONIT“

zdelan iz znanega cementa znamke **Salona** od tvrdke **Split**,
dion. društvo za cement portland. Najboljše in naj cenejše sred-
stvo za pokrivanje streh.

Glavna zaloga; **OBNOVA** gradbena družba z o. z. v Ljubljani.

Veletgovina

Miloš Oset, Maribor

nasproti glavnega kolodvora

priporoča gg. trgovcem po
najnižji ceni vse špecerijsko
in kolonijalno blago. ::

Naslov za pisma in brzojav: MILOŠ OSET, Maribor.
Telefon inter. 15. Zahtevajte cenik.

Tovarna verig, d. d. v Lescah pri Bledu.

Električno varjene verige in kovane verige do 30 mm
debelosti členov. Amer. verige brez varitve do 6 mm
debelosti členov. in vsi v to stroko spadajoči predmeti
v prvovrstni izvedbi.

Specialiteta:

Ladijske, žerjavske in kalibrirane, preiz-
kušene verige za škripce, dvigala in že-
lezniške varnostne naprave.

Naslov za brzojsve: VERIGA, Lesce.

II. vzorčni velesejem v Ljubljani od 2—11. sep. 1922
Paviljon G. Koja št. 262.